

Socialstyrelsen

Beskrivelse af Siammartoq ud fra redskabet Lovende Praksis

Beskrivelse af praksis for socialt
udsatte grønlandere i Danmark
marts 2020

Viden til gavn

Publikationen er udgivet af
Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf: 72 42 37 00
E-mail: info@socialstyrelsen.dk
www.socialstyrelsen.dk

Forfatter: Socialstyrelsen
Udgivet 11. marts 2020

Download eller se rapporten på
www.socialstyrelsen.dk.

Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse
af kilde.

ISBN: 978-87-93944-45-9

Indhold

Introduktion	2
Om Siammartoq	3
Forløb	3
Opstart	4
Indsats	5
Afslutning	5
Beskrivelse af Siammartoq ud fra lovende praksis	6
Vurdering af Siammartoq ud fra måleredskabet	7
Beskrivelse af Siammartoq ud fra de 11 elementer	8
Element 1: Teori og viden	8
Element 2: Virkning	10
Element 3: Beskrivelse	10
Element 4: Mål	10
Element 5: Overførbarehed	11
Element 6: Økonomi	11
Element 7: Faglig refleksion	12
Element 8: Relationelt samarbejde	12
Element 9: Individuel tilrettelæggelse	13
Element 10: Monitorering	13
Element 11: Opfølgning	13
Bilag 1: Typologi og måleredskab	15

Introduktion

Siammartoq er grønlandsk og betyder 'det, der breder sig'. Siammartoq er en frivilliguddannelse på to år for grønlandske unge i Danmark mellem 18 og 25 år, herunder særligt unge, som stadig er, eller tidligere har været, i en udsat position. Frivilliguddannelsen er udviklet af Grønlandske Børn.

Socialstyrelsen har udarbejdet denne praksisbeskrivelse af Siammartoq på baggrund af et semistruktureret interview med medarbejdere i Siammartoq i december 2017 og skriftlige materialer om tilbuddet. Desuden har medarbejdere i Siammartoq udfyldt et spørgeskema, der er udviklet som en del af redskabet lovende praksis.

Formålet med praksisbeskrivelsen er at indsamle viden om praksis og metoder på området for socialt udsatte grønlandere i Danmark med henblik på at udbrede og forankre lovende praksis i kommuner eller andre organisationer på området. Desuden er formålet at give organisationerne et grundlag for udvikling af deres praksis gennem faglig sparring og refleksion under og efter udarbejdelsen af beskrivelserne.

Praksisbeskrivelsen indeholder en overordnet beskrivelse af Siammartoq, herunder formål, målgruppe og forløb. Dernæst følger en kort introduktion til lovende praksis' typologi og måleredskab som danner afsæt for beskrivelsen af Siammartoq.

Boks 1 Baggrund for praksisbeskrivelsen

Satspuljeaftalen for 2017 på social- og indenrigsområdet indeholder et initiativ om fortsættelse og udbredelse af Strategien for udsatte grønlandere i Danmark. Strategien skal fastholde udviklingen på området i de fem tidligere strategikommuner samt udbrede viden og erfaringer til yderligere 5-10 kommuner og en række private organisationer. Som en del heraf skal Socialstyrelsen i 2017-2020 yde processtøtte og udarbejde beskrivelser af praksis i civilsamfundsorganisationer på området for socialt udsatte grønlandere i Danmark.

Om Siammartoq

Siammartoq støtter grønlandske unge i Danmark i at tage aktiv del i frivillige organisationer og omsætte og bearbejde deres erfaringer, så de kan blive frivillige og mentorer for udsatte børn i foreningens øvrige projekter og aktiviteter. Formålet er, at de unge udvikler deres evner til at indgå i forpligtende, meningsfulde fællesskaber som aktive, deltagende medborgere med et klart blik for eget værd og betydning for andre mennesker.

Siammartoqs formål er at imødekomme nogle af de støttebehov, som er karakteristiske for målgruppen. Udsatte unge grønlandere har typisk et svagt netværk, manglende selvværd og selvtillid og er lav- eller fåmælte i deres kommunikation. Det er intentionen, at skabelsen af et praksisfællesskab og peer-relationer hjælper med at imødekomme disse støttebehov.

Siammartoq er blevet til, fordi en del af de unge, der havde deltaget i Grønlandske Børns 'Et Godt liv i Danmark', havde et ønske om 'at give noget tilbage'. Grønlandske Børn etablerede derfor i august 2013 en mentoruddannelse, 'At være noget for nogen', for unge grønlandere, der havde været med i 'Et Godt Liv i Danmark'. Det er denne uddannelse, der efterfølgende er blevet videreudviklet til frivilliguddannelsen Siammartoq. Projektperioden for Siammartoq strækker sig fra april 2017 til august 2021.

Boks 2 Kort om Grønlandske Børn – Kalaallit Meerartaat

Grønlandske Børn, er en almennyttig forening, der gennemfører sociale projekter i Grønland og Danmark til gavn for grønlandske børn og unge. Grønlandske Børn har en vision om, at "alle grønlandske børn og unge i Grønland og Danmark skal leve et værdigt liv med mulighed for en positiv udvikling i respekt for deres rettigheder".

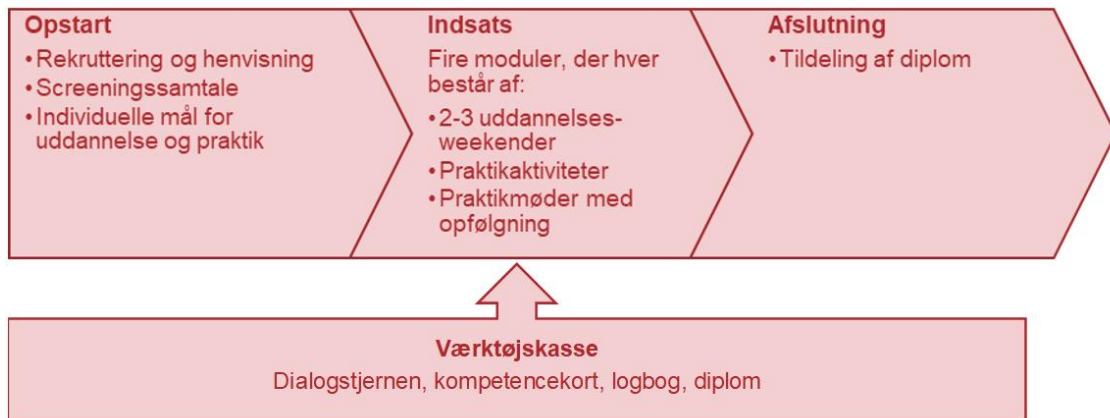
Grønlandske Børn blev etableret i 1924 og arbejder for, at grønlandske børn og unge har en tryk barndom, får mulighed for uddannelse, og at grønlandske børn og unge bliver hørt og inddraget i samfundet. Grønlandske Børn arbejder både i Grønland og i Danmark, og driver blandt andet netværk for anbragte børn, netværk for grønlandske efterskoleelever, mødregrupper, voksenmentorordning og sommerlejr.

Forløb

Hvert år gennemfører Grønlandske Børn to uddannelsesforløb for i alt 30 unge med 15 unge pr. forløb. Hvert uddannelsesforløb varer to år og består af fire halvårige moduler.

Hvert modul består af to til tre uddannelsesweekender (ni weekender over to år), som indeholder undervisning og sociale aktiviteter. Modul 1 består fx af tre weekender med undervisning, hvor formålet er at lære de unge at indgå i en gruppe ved at introducere dem for udviklingspsykologi. Derudover indeholder hvert modul en praktikaktivitet og netværksaktiviteter. Undervisningen finder sted i Vejle, og praktikken er så vidt muligt placeret i nærheden af den unges bopæl.

Figur 1 Visualisering af forløbet i Siammartoq

Opstart

Rekruttering og henvisning

Rekruttering foregår både gennem Grønlandske Børns egne tilbud og gennem samarbejdskommuner, der henviser udsatte grønlandske unge. Kommunerne henviser de unge til forløbet ud fra deres egen vurdering, og der er ingen formel visitation ud over den, som Grønlandske Børns medarbejdere foretager ved sammensætning af et hold på 15 unge. På sigt er det meningen, at de unge formelt skal visiteres.

I sammensætningen af et hold foretages en individuel og konkret vurdering ud fra følgende inklusions- og eksklusionskriterier:

Boks 3 Inklusions- og eksklusionskriterier i Siammartoq

Kriterier	Beskrivelse af kriterier
Inklusionskriterier	Grønlandske unge mellem 18 og 25 år bosiddende i Danmark, som <ul style="list-style-type: none"> • Kan drage nytte af forløbet • kan bidrage til en positiv gruppedynamik • tidligere har været udsat • er udsat på én eller flere måder
Eksklusionskriterier	Den unge vurderes at have lav sandsynlighed for at profitere af forløbet

Grønlandske Børn medtager også mere resursestærke og mindre udsatte unge, der kan understøtte fællesskabet. Det bygger på en vurdering af, hvordan den unges resurser kan indgå i fx at skabe en stærk gruppedynamik.

Screeningssamtale

Screeningssamtalen indeholder en udredning af den unges støttebehov og en forventningsafstemning. Udredningen af støttebehov har til formål at understøtte Grønlandske Børns vurdering af, om forløbet kan skabe progression for den unge. Formålet med forventningsafstemningen er at informere den unge om frivilliguddannelsens indhold for at tydeliggøre, at der er tale om en uddannelse.

Individuelle mål

Siammartoq arbejder med Dialogstjernen og kompetencekort, der er redskaber til at understøtte udredning af den unges støttebehov. Her scorer de unge sig selv på et antal parametre, fx

evnen til at indgå i fællesskaber. På baggrund af Dialogstjernen og kompetencekortet fastsætter den unge, i samtale med Grønlandske Børns medarbejdere, individuelle mål for hele forløbet, og den unge beslutter sig for et fokusområde, som han eller hun særligt ønsker at udvikle sig på. Der følges op på målene løbende, bl.a. i forbindelse med, at den unge fastsætter konkrete mål for de enkelte praktikforløb.

Indsats

Indsatsfasen består af fire moduler, som hver indeholder 2-3 halvårige uddannelsesweekender og en praktikperiode.

Uddannelsesweekenderne, hvor de unge mødes med Siammartoqs to undervisere, indeholder faglige oplæg, gruppeøvelser og træning i praktiske færdigheder, fx hvordan man igangsætter og styrer en aktivitet med en gruppe børn. Derudover indeholder weekenderne også individuel sparring og udvikling.

I praktikperioden agerer den unge mentor for andre udsatte børn i Grønlandske Børns øvrige projekter, fx deltagelse på weekendkolonier. Den unge indgår desuden i planlægning og afholdelse af aktiviteter i projekterne. Under praktikken udfylder den unge en logbog, som dokumenterer egen udvikling, og der afholdes ved afslutning af hver praktik en praktiksamtale, hvor den unge og praktikvejlederen bruger logbogen til at følge op på den unges progression på de opstillede mål.

Afslutning

Forløbet afsluttes med, at den unge modtager et diplom. Formålet er at understrege, at den unge har gennemført en uddannelse. Grønlandske Børn lægger vægt på, at det er en frivilliguddannelse, hvor der indgår praktik, som de unge gennemfører. Mange af de unge i målgruppen har ikke tidligere færdiggjort en uddannelse. At gennemføre frivilliguddannelsen Siammartoq har i dette lys også til hensigt at give de unge en succesoplevelse ved at gennemføre et uddannelsesforløb.

Beskrivelse af Siammartoq ud fra lovende praksis

På det specialiserede socialområde er der mange tilbud, som ikke er blevet evalueret, og hvor der endnu ikke dokumenteret viden om resultaterne af praksis. Enten fordi der ikke er finansiering til at foretage effektmålinger, eller fordi indsatsens målgruppe er så lille og unik, at det ikke er muligt at finde kontrolgrupper eller andre sammenlignelige grupper, som udgør sammenligningsgrundlaget ved randomiserede, kontrollerede forsøg. For mange af disse tilbud, synes der dog at være en stærk formodning blandt praksisfeltet om, at indsatsen gør en positiv forskel i borgernes liv.

For systematisk at kunne kortlægge og anerkende metoder og praksisser, der på nuværende tidspunkt ikke er evidens for, har SFI (nu VIVE) sammen med Socialstyrelsen udviklet begrebet 'lovende praksis'. Dette er underbygget af forskningsprojektet *Lovende praksis på det specialiserede socialområde*, som er udarbejdet af SFI i 2016.

Typologien til klassifikation af praksis indeholder to hovedkategorier. 'Sikker praksis' og 'lovende praksis'.

- 'Sikker praksis' er praksis, hvor der er dokumentation for, at praksis har en effekt for en given målgruppe af borgere. Der er også tale om praksis, der viser sig effektiv på baggrund af resultaterne af en eller flere forskningsmæssigt robuste effektmålinger. En praksis, der er sikker, betegner man derfor som 'evidens- eller vidensbaseret'.
- 'Lovende praksis' er en samlebetegnelse for praksis, der ikke kan betegnes som 'sikker praksis' på nuværende tidspunkt, men som alligevel har en særlig god sandsynlighed for at skabe progression og velfærd for borgerne og samfundet. 'Lovende praksis' dækker således over praksis med et særligt potentiale for at sikre gode resultater.

Typologi for 'lovende praksis' bygger på en forskningskortlægning, hvor der er identificeret 11 centrale elementer, som har betydning for, om praksis er lovende; Teori og viden, virkning, beskrivelse, mål, overførbare, økonomi, faglig refleksion, relationelt arbejde, individuel tilrettelæggelse, tilpasning, monitorering, opfølgning. På baggrund af de 11 elementer, er der udviklet et kvantitativt måleredskab i form af et spørgeskema. Måleredskabet oversætter disse teoretiske elementer til konkrete spørgsmål, der kan måle, i hvor høj grad en praksis er lovende.

Formålet er at opbygge en fælles forståelse af, hvad god praksis på det specialiserede socialområde er, og i hvilken grad en bestemt praksis er mere eller mindre 'lovende'.

Boks 4 Begrebsdefinitioner

Begreber	Definitioner
Praksis	Leveringen af en social indsats efter en eller flere bestemte faglige tilgange og/eller metoder med en bestemt faglig målsætning
Indsats	Det, der leveres til borgeren

Kilde: Jensen et. al. (2016). *Indkredsning af lovende praksis på det specialiserede socialområde*. SFI – Det nationale forskningscenter for velfærd.

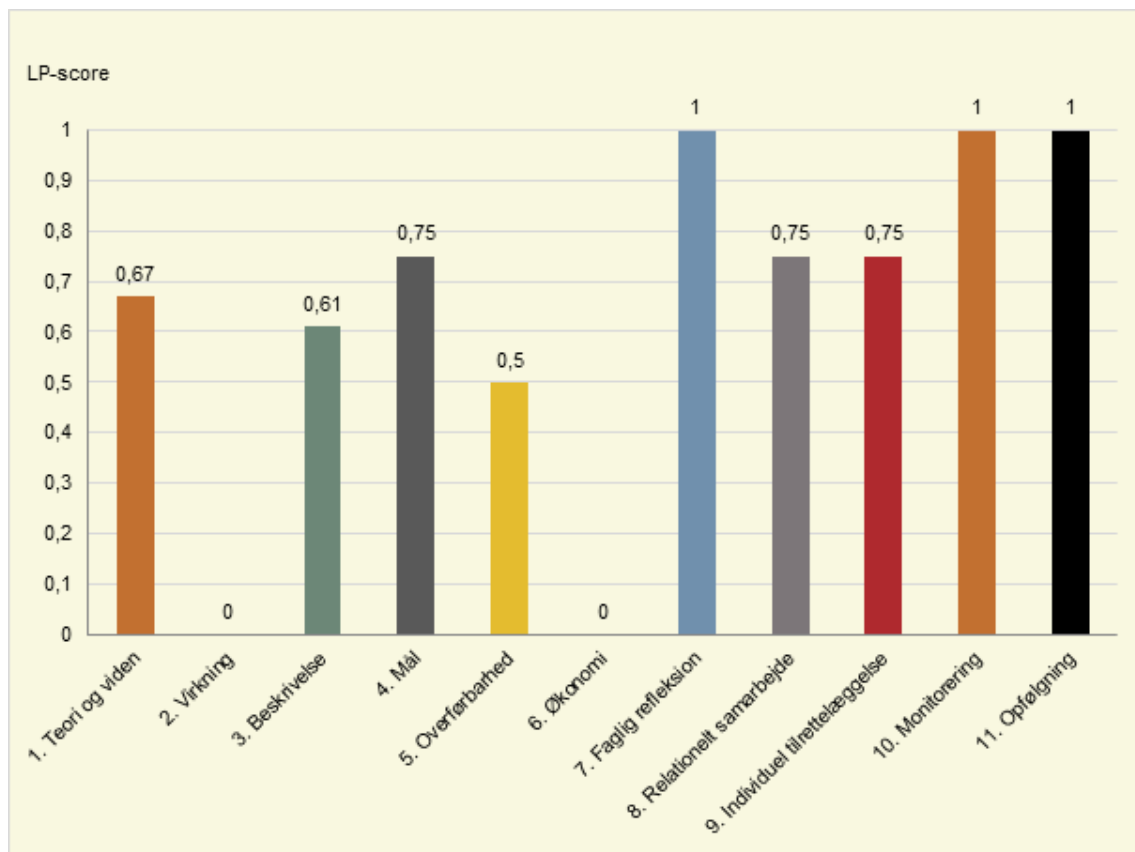
Beskrivelsen af Siammartoq ud fra lovende praksis, består af en kvantitativ kategorisering af praksis ud fra måleredskabet. Dette suppleres af kvalitative beskrivelser af praksis ud fra de 11 elementer. Beskrivelserne af Siammartoq tager udgangspunkt i de 11 elementer i typologien. Grønlandske Børn har deltaget i interviews i december 2017 og besvaret måleredskabets spørgeskema i januar 2018, hvilket betyder, at resultatet fra måleredskabet og de kvalitative beskrivelser er udtryk for et øjebliksbillede af praksis på daværende tidspunkt.

Vurdering af Siammartoq ud fra måleredskabet

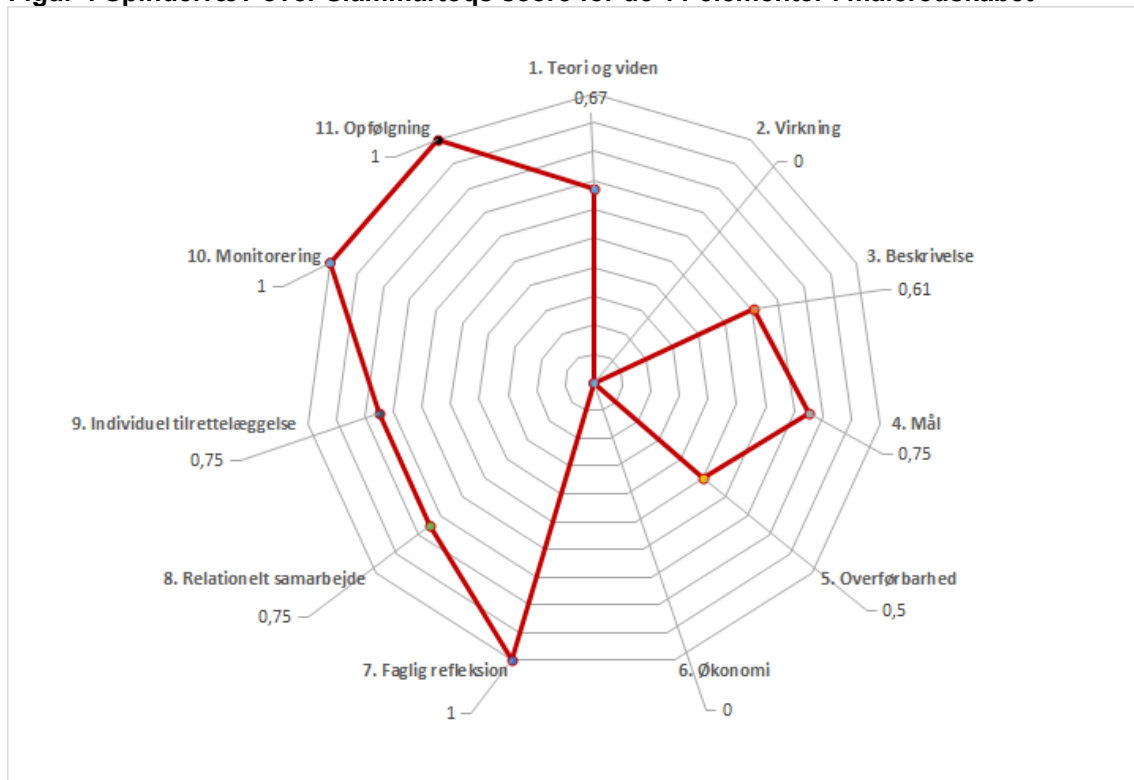
Ved hjælp af måleredskabets har medarbejderne i Grønlandske Børn foretaget en kvantitativ selvskatning af praksis.

Siammartoq opnår en samlet score på 7,03 i måleredskabet. Praksis scorer særligt højt på elementerne mål, faglig refleksion, relationelt samarbejde, individuel tilrettelæggelse, monitorering og opfølgning.

Figur 3 Søjlediagram over Siammartoqs score for de 11 elementer i måleredskabet

Figur 4 Spindelvæv over Siammartoqs score for de 11 elementer i måleredskabet

Beskrivelse af Siammartoq ud fra de 11 elementer

I det følgende suppleres måleredskabets kvantitative resultater af en kvalitativ uddybning af Siammartoq ud fra de 11 elementer på baggrund af uddybninger fra interviews og analyse af det skriftlige materiale om praksis. Formålet er at uddybe *hvorfor og hvordan* Siammartoq kan anses som lovende inden for de forskellige elementer. Det er forhåbningen, at den kvalitative uddybning som supplement til måleredskabet understøtter Grønlandske Børns faglige refleksion om udvikling af praksis og giver tilstrækkelig viden om praksis' styrker til at inspirere andre tilbud.

Scoren for de forskellige elementer beror som nævnt på medarbejdernes egen vurdering af praksis, som illustreret i figur 1.

Element 1: Teori og viden

Siammartoq scorer 0,67 på elementet teori. Siammartoq har tre teoretiske og metodiske udgangspunkter. For det første bygger praksis på et resurcesyn, hvor den udsatte unges egne resurser danner omdrejningspunkt for indsatsen, og hvor målgruppen møder anerkendelse af deres livssituation. For det andet bygger praksis på en antagelse om, at fastholdelse af den unges progression og læring sker gennem fællesskaber, hvor børn og unge mødes om et fælles tredje, f.eks. praktiske aktiviteter. For det tredje bygger praksis på peer-støtte, hvor udsatte børn modtager støtte til forandring fra andre unge med samme livserfaring, som de udsatte børn, men hvor erfaringerne er omsat og bearbejdet.

Peer-støtte involverer en intens én-til-én relation, som ifølge Grønlandske Børns vurdering, er krævende for de unge, der ofte selv stadig er i en sårbar position. Derfor er peer-støtten

tilpasset målgruppen ved, at der arbejdes med fleksible roller, hvor de unge samtidig fungerer som "rollemodeller". Rollemodel forstås som, at de unge deltager i aktiviteter sammen med hinanden og børnene, hvor deres rolle består i at udvise god og efterstræbelsesværdig adfærd. De fælles aktiviteter i fællesskaber danner således ramme for relationen mellem de unge og børnene uden at blive for omfattende for den enkelte udsatte unge. Ved at deltage sammen i det frivillige fællesskab og ikke kun i en-til-en relationer, er det erfaringen, at de unge bedre kan løfte opgaven som peer-støtte.

Praksis er ikke udviklet eller anbefalet af eksperter på området eller erfaringer fra udlandet. Praksis er derimod baseret på erfaringer fra eget og andre danske tilbud. I sit resurcesyn henter Siammartoq inspiration fra tilbuddet 'Den Korte Snor' i Københavns Kommune og forskningsprojektet 'Det dobbelte blik'.

Boks 5 Inspiration fra andre praksisser

'Den Korte Snor' er en intensiv familierådgiver- og kontaktpersonsindsats, målrettet børn og unge med truende eller uroskabende adfærd og involvering i kriminelle aktiviteter. Tilbuddet skal sikre en hurtig opfølgning på de unges adfærd blandt andet gennem familiesamtaler og relationsarbejde med den unge. Den Korte Snors teoretiske udgangspunkt er systemiske, narrative metoder samt kognitive tilgange, særligt psykoeducative metoder. Fælles for disse tilgange er en forståelse af, at mennesker udvikler sig gennem anerkendende samspil og fortællinger, der fokuserer på den unges egne resurser.

Forskningsprojektet 'Det dobbelte blik' bygger på tanken om at lade den unge være noget i kraft af sin udsathed i stedet for at være noget på trods af sin udsathed. Udsatheden bliver dermed sat ind i en ramme, hvor den går fra at være en begrænsning og et stigma til at være en resurse, de unge anvender aktivt og tager ejerskab over. Det sker ved, at de unge gennem uddannelsen støtter og hjælper andre udsatte børn. De unge får bevidsthed om, hvordan deres resurser er opstået, og hvordan de kan bruge dem.

Forandringsteori

Foreningen har i måleredskabet vurderet, at der findes en begrundelse for, at praksis forventes at virke. På baggrund af foreningens forståelse og udlægning af praksis har Socialstyrelsen lavet følgende forandringsteori.

Figur 5 Forandringsteori for Siammartoq

Forandringsteorien viser, hvordan Grønlandske Børn forventer, at de unge opnår evne til at indgå i forpligtende og meningsfulde fællesskaber som aktive, deltagende medborgere med klart blik for eget værd og betydning for andre mennesker. Grønlandske Børn forventer, at de unge opnår dette ved gennem hele forløbet at sætte mål for egen udvikling og følge op på dem i

dialog med Siammartoqs medarbejdere. Målarbejdet skal bidrage til, at den unge erkender egne styrker og svagheder og opnår større mestring af hverdagen. Grønlandske Børn forventer også, at evnen opnås gennem deltagelse i sociale aktiviteter og praktikforløb, som giver den unge en oplevelse af at være en del af et fællesskab, og som kan øge den unges selvværd og oplevelse af at lykkes.

Element 2: Virkning

Siammartoq scorer 0 på elementet Virkning. Det skyldes, at der endnu ikke er lavet undersøgelser, som dokumenterer Siammartoqs virkning i forhold til målgruppens støttebehov. Det er dog ikke ensbetydende med, at Siammartoq ikke har en virkning over for målgruppen.

Erfaringen fra praksis er, at fokus på de unges personlige udvikling har en positiv virkning for målgruppen, og at tryghed og tillid kombineret med fællesskabet og håndholdt relationsarbejde er en forudsætning for de unges progression. Det beror blandt andet på deltagernes udsagn samt på tilbagemeldinger fra de praktikvejledere, som de unge er tilknyttede.

I tilbuddet afholdes samtaler med de unge både ved opstart og afslutning af uddannelsesforløbet, og deltageren giver en tilbagemelding på udbyttet af indsatsen. Medarbejderne vurderer, at det virkningsfulde ved praksis først og fremmest er koblingen mellem uddannelse og praktik sammen med den håndholdte og fleksible tilgang.

Formodningen af, at praksis virker, baserer sig desuden på en intern evaluering af øvrige lignende projekter i foreningen. Der er igangsat en ekstern evaluering af praksis virkning, som skal dokumentere om praksis virker.

Element 3: Beskrivelse

Siammartoq scorer 0,61 på elementet Beskrivelse. Praksis er systematisk beskrevet i en projektbeskrivelse, modulbeskrivelse, tidsplan og programbeskrivelse. De indeholder blandt andet beskrivelse af formål, målgruppe og de kompetencer, de unge forventes at opnå gennem indsatsen. Desuden er den praktiske gennemførelse af indsatsens aktiviteter, herunder de forskellige faser i Siammartoq, indhold af de forskellige undervisningsmoduler og praktikforløb for de unge, beskrevet.

Målene, som Siammartoq skal indfri, samt målgruppen og dens støttebehov er beskrevet. Deltagere rekrutteres internt i organisationen og i samarbejde med udvalgte kommuner.

Grønlandske Børn beskriver delvist de fornødne kompetencer. Undervisernes kompetencer er beskrevet i stillingsopslag, mens praktikvejledernes kompetencer ikke er beskrevet. Organiseringen og rolle- og ansvarsfordeling mellem medarbejdere er delvist beskrevet i modulbeskrivelserne. Det fremhæves i interviewet, at medarbejderne skal have en pædagogisk uddannelse, herunder pædagog- og børnefaglig viden, viden om pædagogisk samtalepraksis og relationsarbejde.

Element 4: Mål

Siammartoq scorer 0,75 på elementet Mål. Siammartoq arbejder med mål på flere niveauer. Mål for hele projektet, som retter sig mod Grønlandske Børn, og holdmål og individuelle mål, som retter sig mod de unge.

En af metoderne til at imødekomme målgruppens støttebehov er at fastsætte konkrete, individuelle mål sammen med den unge, bl.a. ved hjælp af dialogstjernen og kompetencekortet, som beskrevet i afsnittet "om Siammartoq". De mål, som de unge sætter for uddannelse og praktik, er konkrete, tydelige og klare og tilrettelægges individuelt. De unge formulerer selv

målene på skrift ved hjælp af dialogstjernen eller i en logbog, der udarbejdes som del af praktikken.

Typiske eksempler på konkrete praktikmål er:

- a. "På næste weekend skal jeg afholde en aktivitet selv".
- b. "Jeg skal fotodokumentere næste weekend – tage gode billeder".
- c. "Jeg skal gå fra børnefællesskab til voksenfællesskab uden at miste kontakten til børnene".

Typiske eksempler på overordnede mål for hele uddannelsen er:

- a. "Jeg tager ansvar for mit eget liv"
- b. "Jeg indgår i et positivt fællesskab"
- c. "Jeg fastholder eller færdiggør min uddannelse"

Projektmålene indeholder en række indikatorer, hvorudfra Grønlandske Børn vurderer, om praksis har været succesfuld. Fx er det en målsætning, at 70 pct. af de unge gennemfører Siammartoq.

Element 5: Overførbarhed

Siammartoq scorer 0,5 på elementet Overførbarhed. Siammartoq er velbeskrevet, og dermed er den væsentligste forudsætning for, at praksis kan overføres til andre tilbud eller varetages af andre fagpersoner, opfyldt. Grønlandske Børn vurderer, at Siammartoq i nogen grad kan overføres til andre tilbud eller målgrupper. Eksempelvis optager Grønlandske Børn til næste uddannelsesforløb udsatte unge med etnisk dansk baggrund, og det er Grønlandske Børns opfattelse, at det er muligt at anvende praksissen over for denne gruppe af udsatte unge.

Grønlandske Børn beskriver, at praksis er særligt udviklet til børn, der har oplevet omsorgssvigt. Det er derfor væsentligt, at der er socialpædagogiske kompetencer til stede, hvis man ønsker at implementere praksis i en anden kontekst. Dog mener Grønlandske Børn, at selve kernen i projektet og dets styrende tankesæt godt kan overføres til andre tilbud, der arbejder med andre former for udsathed. Grønlandske Børn udvikler efter eget udsagn et koncept, der bygger på nysgerrighed over for og inddragelse af den unge.

For at praksis kan overføres til andre tilbud, er det vigtigt, at den unge kan komme i praktik, og det skal kunne undgås, at for mange unge bliver placeret på det samme praktiksted. Hvis for mange unge bliver optaget på det samme praktiksted, er det Grønlandske Børns vurdering, at de unge risikerer at isolere sig fra praktikstedets fællesskab, hvilket kan betyde, at de ikke får erfaring med at integrere sig i et frivilligt fællesskab.

Element 6: Økonomi

Siammartoq scorer 0 på elementet Økonomi. Siammartoq scorer 0 på elementet Økonomi, fordi Grønlandske Børn har viden om praksissens omkostninger, men ikke praksissens resultater. Hvis resultater og udgifter ikke kan sammenholdes, kan der ikke foretages en vurdering af rentabiliteten.

Grønlandske Børn forventer, at Siammartoq vil koste ca. 2,5 mio. kr. over de første fire år, hvor praksissen er under udvikling. Hvis indsatsen i den periode gives til 30 personer, bliver prisen for en ung i et forløb på to år ca. 83.000 kr. Siammartoq minder budgetmæssigt om andre projekter, som Grønlandske Børn har gennemført, og derfor er forventningen, at indsatsen fremadrettet vil beløbe sig til ca. 50.000 kr.

Siammartoq evalueres beskrivende i samarbejde med styregruppen og Grønlandske Børns samarbejdskommuner. Evalueringens formål er at undersøge, hvordan Siammartoq kan være bæredygtig ved, at kommuner køber pladser.

Element 7: Faglig refleksion

Siammartoq scorer 1 på elementet Faglig refleksion. Der indgår systematisk refleksion over faglige aktiviteter og handlinger i Siammartoq. Der er faglig sparring mellem evaluator, undervisere, projektledere og den børnefaglige konsulent. Sparring om uddannelsesweekenderne foregår eksempelvis mellem underviserne i planlægningen af weekenden og efterfølgende. Underviserne evaluerer weekenden indbyrdes samt i dialog med de unge. Underviserne skriver efterfølgende disse refleksioner ned med fokus på, hvorfor de kom frem til et bestemt resultat, og hvad deres begrundelse var for at gennemføre en bestemt aktivitet. Denne viden bruger medarbejderne til at huske, hvorfor bestemte beslutninger blev truffet, og til at justere praksis.

Der indgår supervision i Siammartoq. En børnefaglig konsulent laver supervision for praktikvejlederne og de pædagogiske medarbejdere.

Grønlandske Børn fremhæver i interviewet, at der er mulighed for sparring med de øvrige ca. 30 ansatte i organisationen, som alle arbejder med samme målgruppe. Det giver gode betingelser for sparring, vidensdeling og udvikling af indsatser, der er tilpasset målgruppen.

Siammartoq indeholder systematisk deling af nyeste faglige viden. Det sker hver 14. dag på fællesmøder og på projektledermøder. Fx har den børnefaglige konsulent deltaget i et kursus om "Løsningsfokuseret samtale", som er blevet indarbejdet i praksis. Da organisationen er relativt lille, sørger den børnefaglige konsulent for, at tilegnet viden bliver bredt ud til hele organisationen. Det sker på tre årlige fælles arrangementer; internat i efteråret, nytårskur i januar og sommertræf i juni, hvor også eksterne holder faglige oplæg.

Endelig indgår medarbejderne i Siammartoq også i Grønlandske Børns netværk i de byer, hvor organisationen har aktiviteter. Viden, der indhentes herigennem, bliver ligeledes spredt i organisationen. Forskningsprojektet 'Det Dobbelt Blik' er et eksempel på viden, der kommer fra Grønlandske Børns netværk, som har været til inspiration for praksis.

Element 8: Relationelt samarbejde

Siammartoq scorer 0,75 på elementet Relationelt samarbejde. Siammartoq har retningslinjer for, hvilke kompetencer medarbejderne skal have for at arbejde med målgruppen. Generelt skal medarbejderne have erfaring med pædagogisk arbejde med børn, fx som pædagog, lærer eller socialrådgiver.

Desuden skal medarbejderne have kendskab til målgruppen for, i det relationelle arbejde, at kunne skabe en anerkendende og støttende kontakt til de unge. Her er medarbejderne eksempelvis opmærksomme på ikke at møde den unge med stereotype forestillinger om deres livssituation, da det er foreningens opfattelse, at en del af de unge har negative erfaringer med, at der tegnes et negativt og stigmatiserende billede af (unge) grønlandere i den brede offentlighed.

Tværfagligt arbejde er en integreret del af Siammartoq. Det pædagogisk understøttende arbejde i Siammartoq omhandler typisk koordination og tovholderopgaver. Medarbejdere i Siammartoq bygger tit bro til det kommunale system for den unge, og samtidig er medarbejderne opmærksomme på, at praksis ikke etablerer et parallelt støtteforløb, som ikke har berøring med kommunens indsats.

Siammartoq søger at bygge bro til de indsatser, der allerede er iværksat over for den unge. Siammartoqs medarbejdere kontakter derfor den unges eventuelle støtte-/kontaktperson, uddannelsesvejleder eller sagsbehandler, dog kun med den unges samtykke, så kontakten til kommunale medarbejdere ikke modarbejder tillidsrelationen til den unge.

Element 9: Individuel tilrettelæggelse

Siammartoq scorer 0,75 på elementet Individuel tilrettelæggelse.

Fra den indledende screeningsamtale med den unge til de løbende evalueringer justeres praksis på baggrund af den unges konkrete støttebehov og resurser. Det sker blandt andet i den indledende samtale, ved brug af kompetencekort, der fremmer et anerkendende fokus på den enkelte unges resurser, og gennem hele forløbet arbejdes der på at opnå en åben dialog med den unge.

Siammartoq inddrager de unge gennem evalueringer af hver weekend, hvor medarbejderne og de unge sammen drøfter undervisningen og praktikken. Medarbejderne kommunikerer også med de unge via Messenger/Facebook, og netop det har vist sig at være gavnligt, fordi medarbejderne på den måde får feedback, som de unge ville have været mere tilbageholdende med at give ansigt til ansigt. Der indgår ikke officielle dokumenter eller sagsakter i tilrettelæggelsen af forløbet. Medarbejderne indhenter dog straffe- og børneattest, da de unge skal arbejde med børn.

Ud over den individuelle tilrettelæggelse foretages der også justeringer af praksis fra hold til hold, afhængig af sammensætningen af deltagere.

Siammartoq er udformet med henblik på at uddanne den unge til at tage ansvar for sig selv og frivillige fællesskaber i foreningslivet. De unge vælger selv at tage frivilliguddannelsen, og det er centralt for Siammartoq, at de unge deltager aktivt i frivilliguddannelsen og de frivillige fællesskaber og får ejerskab over organisationens projekter og dermed den indsats, de selv modtager. Det indebærer også, at de unge indgår i øvrige arrangementer i Grønlandske Børn på lige fod med andre frivillige.

Element 10: Monitorering

Siammartoq scorer 1 på elementet Monitorering. Medarbejderne ved Siammartoq foretager en kvalitativ måling af den unges progression på de mål, den unge opstiller ved screeningsamtalen. Den unge inddrages heri ved, at de i en logbog laver en kvalitativ vurdering af egen progression på de opstillede mål. Informationen registreres også i et IT-system.

Praksis indebærer, at underviserne og praktikvejlederne over tid vurderer de unge på de opstillede mål. På flere af modulerne er der individuelle samtaler med en socialfaglig medarbejder samt individuelle praktiksamtaler, hvor den unges udvikling og situation drøftes.

Grønlandske Børn sammenligner ikke i løbet af forløbet de enkelte unges målinger med hinanden. I stedet laver de afslutningsvist en evalueringsrapport, som sammenligner målingerne på tværs af unge.

Element 11: Opfølgning

Siammartoq scorer 1 på elementet Opfølgning. Siammartoq afholder praktikmøder, hvor den unge deltager. Forud for praktikmøderne er det fast procedure, at medarbejderne holder formøder om den unges situation – en slags formelle faggruppemøder. Møderne bliver brugt til at tilpasse og justere indsatsen til den unge for at sikre en håndholdt indsats med den rette

opfølgning og individuelle tilpasning. Samlet set er der en rutinemæssig opfølgning og tilpasning af praksis.

Bilag 1: Typologi og måleredskab

Om en praksis er lovende bestemmes ud fra, i hvor høj grad den er kendetegnet ved de 11 elementer, der grupperes i fire hovedkategorier: Vidensgrundlag, koncept, udbredelse og tilpasning.

De 11 elementer, der udgør en 'lovende praksis', er idealtyper. Det vil her sige, at en praksis kategoriseres som 'lovende', hvis den er kendetegnet af et flertal af elementerne. En praksis kan godt være 'lovende', selvom den ikke er kendetegnet ved samtlige 11 elementer. Grænsen for, hvornår en praksis er 'lovende', afhænger af målgruppens behov samt eksisterende traditioner for vidensarbejdet på praksisfeltet.

Boks 6 Elementer i lovende praksis

Elementer	Beskrivelse af elementer
Vidensgrundlag	
1. Teori og viden	Praksis er forankret i veldefineret teori og aktuelt bedste viden.
2. Virkning	Der er undersøgelser, som tyder på, at praksis har en positiv virkning for borgerne på et eller flere af de områder, der er sat som mål.
Koncept	
3. Beskrivelse	Praksis er systematisk beskrevet, fx når det gælder, hvilken gruppe borgere den er rettet mod, hvilke aktiviteter den består i, og hvilke mål den har.
4. Mål	Praksis indeholder klare og relevante mål for de deltagende borgeres udvikling og velfærd.
5. Overførbare	Praksis kan overføres til andre tilbud, der er rettet mod tilsvarende grupper af borgere.
6. Økonomi	Praksis er forbundet med en vis grad af økonomisk rentabilitet.
Udbredelse	
7. Faglig refleksion	Praksis understøtter en fælles professionel faglig refleksion.
8. Relationelt arbejde	Praksis understøtter, at medarbejderne har de rette professionelle relationskompetencer til at samarbejde konstruktivt med borgere, kolleger og andre fagprofessionelle.
9. Individuel tilrettelæggelse	Praksis tager udgangspunkt i de konkrete styrker, udfordringer og ønsker hos den gruppe borgere, indsatsen er rettet mod – og involverer borgeren i praksis.
Tilpasning	
10. Monitorering	Praksis involverer en systematisk monitorering af borgernes udvikling eller velfærd, set i forhold til de mål, der er sat.

Elementer	Beskrivelse af elementer
11. Opfølgning	Der sker en løbende opfølgning og tilpasning af praksis.

Kilde: Jensen et. al. (2016). *Indkredsning af lovende praksis på det specialiserede socialområde*. SFI – Det nationale forskningscenter for velfærd.

Måleredskabet er udviklet på baggrund af typologien. Typologien er et teoretisk redskab, der klassificerer praksis ud fra de 11 elementer, mens måleredskabet oversætter disse teoretiske elementer til konkrete spørgsmål, der kan måle, i hvor høj grad en praksis er lovende.

Måleredskabet indeholder i alt 67 spørgsmål, som er fordelt på de 11 elementer. I hvert element er det muligt at score mellem nul og ét. Den samlede score vil derfor ligge mellem nul (mindre lovende) og 11 (særdeles lovende). Det er forskelligt, hvor mange spørgsmål der stilles ved de enkelte elementer. Spørgsmålene, der stilles under elementerne, vægter derfor forskelligt i den samlede score. Den samlede score er ordinalskaleret. Det betyder, at en praksis, der scorer 10, er mere lovende end en praksis, der scorer fem. En praksis, der scorer 10, er dog ikke dobbelt så lovende som en praksis, der scorer fem.

Resultaterne fra måleredskabet giver et øjebliksbillede af praksissen. De kan anvendes som inspiration for videre udvikling af praksis, ligesom resultaterne kan hjælpe organisationen med at prioritere elementer, som kan udvikles for at få en mere lovende praksis. Scorer en praksis lavt på fx element syv om faglig refleksion, kan praksissen med fordel arbejde med at udvikle en stærkere og mere systematisk faglig refleksion.

Redskaberne i Lovende praksis kan understøtte strukturerede og systematiske overvejelser over egen praksis. Målingen afgør ikke, hvorvidt praksis er lovende eller ej men snarere på hvilken måde og hvordan praksis er lovende. Desuden vil hver af de 11 elementer ikke være lige relevante for alle indsatser. Det afhænger af konteksten og de begrænsninger og muligheder, der er i arbejdet med forskellige målgrupper. Målingen skal derfor ses som et supplement til i forvejen grundige og faglige vurderinger. En beskrivelse af praksis på baggrund af lovende praksis-redskabet er derfor hverken en blåstempling eller en kritik af praksissen.

Socialstyrelsen

Socialstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

www.socialstyrelsen.dk